SATAKUNNAN MAASEUTU
Nro 5/2020

Hävikin minimoimisella lisää euroja broilerituottajille

Tarkkaan säädetty ilmanvaihto, sopiva lämpötila ja oikea kosteus – näistä aineksista kasvaa hyvinvoiva broileri. Eläinten hyvinvoinnilla on suora yhteys tilojen kannattavuuteen.

Optimaalisissa olosuhteissa lasku on parempaa ja häviköä tulee vähemmän – se parantaa siis alkutuottajan kilpailukykyä ja toiminnan kannattavuutta. Saadykki auttaa tutkimaan, miten ilma hallissa kulkee. Kuvassa Marjut Lehtinen työn touhussa.

HEIDI VIETMAN

SATAFOODIN HANKKEESSA parannetaan hallinnoinnista lounaissuomalaisilla broileritiloilla ja vähennetään näin tuotantoketjussa syntyvää hävikkiä.

– Tilatason olosuhteet ovat häviköin suhteen merkityksellisiä. Alkutuottajien kilpailukykyä parannetaan eläinten kasvuolosuhteita optimoimalla, kertoo Broilerien hyvinvoinnista kehittämällä kilpailukykyä alkutuotannossa -hankkeen projektipäällikkö **Marjut Lehtinen** Suradosilta.

MUKANA SYKSYLLÄ 2017 alkaneessa hankkeessa on yhteensä noin 80 Karinkeen broilertilloa. Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Yhteistyökumppanina toimii HKScan. Hanketta rahoittavat Varsinais-Suomen ja Satakunnan ELY-keskukset EU:n maaseuturahastosta. Kyseessä on mittava hanke, jossa työtä tehdään viimeisimmän tuottajien kanssa. Tilavierailujen avulla perehdutaan jokaisen haasteisiin erikseen.

– Tuottajat ovat olleet hyvin kiinnostuneita tästä ja ottaneet hyvin vastaan minut ja hankkeen, Lehtinen kiittelee.

jatkuu sivulle 29

MAASEUTU

FAKTAT:
Hanke: 8/2017–12/2020
Kohteet: Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset

"Itsekin on aina kiinnostanut eläinten hyvinvointi ja tarkkailu. Asiat kehittyvät ja muuttuvat. Ihan eri tavalla ajatellaan nykyään eläinten hyvinvoinnista. Sitä huomaa tässäkin, että muutos on jatkuvaa", Marjut Lehtinen pohtii.

jatkuu sivulla 27

NEUVONNALLA ON saatu aikaan toivottuja muutoksia.

Marjut Lehtinen korostaa, että häviköimikkö tiloilla eivät ole kuvitelkaan suuria tänä päivänä. Mutta jos lämmitys ja ilmanvaihto eivät ole kunnossa, saattaa lintujen kasvu hidastua.

– Suurimmat olosuhteet haittuotannoille ovat haastavat. Ulkolämpötila vaihtelee 30 pakkasasteen ja 30 lämpöasteen välillä. Ongelmat ilmanvaihdossa saattavat aiheuttaa lintuille myös ainesrasvaihdunnallisia haasteita. Tasaisilla olosuhteilla taataan tasainen parvi.

TILAKÄYNNILLE LÄHTIESSÄ Lehtisen tärkeimmät työkalut ovat lämpökamera, savuyökki ja läppäri. Näiden avulla tutkitaan kasvatushallien hiilidioksidipitoisuuksia, lämpötilaa ja kosteutta. Tilaeteraifun perusteella tehdään tuotantodata-analyysi ja raportti tilojen hyödynnettäväksi.

– Mittaukset tiloilla tehdään hankkeen alussa ja vietä uudelleen lopussa, jotta saadaan seurattua, mikä vaikutus toimenpiteillä on ollut, Lehtinen selittää.

HÄN SANOO, että pilkoulu tiloilla asiat ovat todella hyvin, mutta aina löytyy parannettavaakin.

– Parhaita ovat tiestyjkin viievalhot, jotssa todella on voinut ollut avuksi.

LAATUKÄSIKIRJA AUTTAA varaattamaan ongelmatilanteisiin.

Olennaisen osa häviköin ehkäisyä on vahinkojen torjuminen. Kasvuolosuhteiden häiriöinen ohella hankkeessa tuotetaan tiloille laatukäsikirja varautumiseen ohjeeseiksi.

– Tiloilla mielle hyvin huomioidaan riskit, sillä jos jotain tapahtuu, tappiot ovat valtavia. Kaikilla löytyy aggregaatit sähkökatkon varalle ja monil käytää kameravalvontaa hallissa. Tekniikka on otettu avuksi monessa. Seurantaa ja analysointia tehdään toki paljon. Laatukäsikirjan tavoitteena on kerätä ohjeet ja parhaat käytännöt yhdin kansiin.

TILAKÄYNTIEN OHELLA hankkeessa on järjestetty yhdessä HKScanin kanssa tuottajille koulutuksia.

– Tuottajat ovat ammattitaitoisia ja myös kehittävät mielellään osaamistaan, hän toteaa.

TALOUS- JA ympäristötiedot määritetään tuottajia.

Tilakäyntejä on tehty pääosin talvitaikaan, ja kevällä hankkeessa on keskitytty katastrofivalmiuden kehittämiseen.

– Itse pidän tilakäynneistä eniten, se ovat työn suola.

LEHTINEN SANOO, että neuvontakäynneillä tulee jatkossakin tuottajien kanssa myös muista heitä mieltyttävistä asioista.

– Etenkin taloudesiat nousevat esille. Myös ilmasto- ja ympäristöasioista jutellaan, ne kun ovat tapetilla. Tuottajat ovat aika valveutuneita. Monella tiallla on myös tehty sukupolvenvaihdos muutaman vuoden sisällä. Paljon nuorta, uusia tuottajia on tullut alalle. Muutos on aika historiallinen, pikkiin ovat olleet samat toimijat, hiemon vähää, mutta kiinnostuneita kaikesta kehittämisestä nuoret tuottajat ovat.

BROILERINTUOTANNOSSA KIERTOTALOUSAJATTELU toteutuu Lehtisen mukaan hyvin ja ympäristöasiat huomioidaan.

– Ylimääräinen lanta menee Biolasille. Nykyään käytetään paljon vaihtoehtoista energiaa, kuten tuuli- ja aurinkoenergiaa, Lehtinen avaa.